

INTERVIEW

In deze voorstelling liggen bezoekers alleen op bed in hun eigen hotelkamer

Theater De legendarische theaterinstallatie 'U bevindt zich hier' van Dries Verhoeven is deze zomer weer te zien op twee festivals. „Corona laat ons nadenken over hoe we met elkaar omgaan.”

Ron Rijghard

23 juni 2020 Leestijd 3 minuten

[Leeslijst](#)

Bovenaanzicht van de theatrale installatie 'U bevindt zich hier' van Dries Verhoeven.

Foto Anna van Kooij

Ik heb mijn burens meer dan ooit gezien. Ik heb appeltaart gebracht en geholpen het trappenhuis te schilderen. Alles met de grootste omzichtigheid. De appeltaart voor deur zetten en dan een stap naar achter doen, was de vraag van de buurvrouw.” Ook voor theatermaker en kunstenaar

Dries Verhoeven was de periode van gedwongen thuis blijven een periode waarin het verlangen naar menselijk contact groot was.

Het was ook in deze periode van afzondering dat hij besepte dat zijn theaterinstallatie *U bevindt zich hier*, uit 2007, naadloos aansloot op de veranderde wereld. Het is dan ook maar toeval dat het werk coronaproof is. Hij had al besloten het terug te halen toen de reprise werd afgelast. Nu wordt het alsnog opgevoerd, deze zomer, in samenwerking met de afgelaste festivals Spring in Utrecht en Boulevard in Den Bosch.

Dat mondkapje staat ook voor het gated-community-denken

Verhoeven (44) maakt geen regulier theater. Hij creëert op locatie een nieuwe omgeving of een situatie waarin je als bezoeker centraal staat en wordt uitgenodigd om deel te nemen. Dat is altijd een belevenis. In zijn theatrale installaties weet hij de fysieke sensatie van het pretpark te combineren met intellectuele bespiegelingen over het weefsel van de menselijke omgang en de menselijke aard.

→ **Lees ook**

Griezelen in het spookhuis van Dries Verhoeven

In het legendarische *U bevindt zich hier* ligt elke bezoeker alleen op een bed in zijn eigen kale hotelkamer van dunne, houten wandjes. Vervolgens zet Verhoeven een reeks gebeurtenissen in gang, die zowel verrassen als uitdagen. „Ik heb een serieuze hekel aan cerebraal theater”, zegt hij. „Het bewustzijn biedt een veilige ruimte, waarin we controle hebben over wie we zijn of denken te zijn. Ik ben meer geïnteresseerd in zintuiglijke kennis, in hoe ons lichaam zich tot de wereld verhoudt.”

Omdat hij het wilde hebben over het verschil tussen fysieke en gevoelde afstand maakten we een wandeling door het Westerpark in Amsterdam. Dertien jaar geleden maakte hij het werk, vertelt hij. „Ik woonde in De Pijp en ontdekte dat mijn buurvrouw op 80 centimeter afstand van mij sliep, aan de andere kant van de muur. Ze lag als het ware naast me, maar ik wist niks van haar. Wat betekent dat, vroeg ik me af, dat ik mensen in Nieuw-Zeeland beter ken dan mijn buurvrouw? Dan heb je het over anonimiteit in de stad en over het verlangen de afstand tussen mensen soms te doorbreken. De onderlinge fysieke afstand is in tijden van *social distancing* alleen maar groter.”

Steriele wereld

In *U bevindt zich hier* ligt iedereen vlak bij elkaar en toch gescheiden. Verhoeven: „Corona laat ons nadenken over hoe we met elkaar omgaan.” Hij ziet dat bestaande ontwikkelingen worden versterkt. „Door digitalisering zijn we, meer dan 13 jaar geleden, afstand van elkaar gaan nemen. We communiceren online, kopen online, flirten online. Die steriele wereld, waarin fysiek contact niet meer noodzakelijk is, wordt door corona uitvergroet. Het werk maakt dat, hoop ik, voelbaar.”

Roept de gedwongen afzondering niet al een tegenkracht op en het inzicht dat fysiek contact cruciaal is? „Ja, maar de vraag is in hoeverre we dat verlangen kunnen vervullen. Op een bepaalde manier zijn we allemaal een bedreiging voor elkaar. Dat mondkapje staat ook model voor bepaalde ontwikkelingen: het gated-community-denken; een hernieuwd puritanisme, dat promiscuïteit in een ander daglicht stelt. Veiligheid is de nieuwe mantra. Maar de vraag bij dat veiligheidsdenken is hoe je dan nog de tegenstem, de twijfel en de ontregeling een plek geeft.”

→ **Lees ook**

Robot-apotheker Amy geeft gratis advies over drugsgebruik

Als je huis het centrum van je bestaan wordt, haal je alleen binnen wat wenselijk is en word je niet meer tegengesproken, stelt Verhoeven. „De straat brengt je in contact met dingen die anders buiten je blikveld blijven: de zwerver, de man op de scootmobiel, de graffiti.”

Dat onderwerp, de afstand tot de ander, is een constante in zijn werk, zegt Verhoeven. Dat maakt het terugbrengen van oud werk waardevol. „Ik doe dat vaker. Ik ben niet van het Nederlandse premièredenken. De honger naar nieuwe werken, bij programmeurs die graag de eerste willen zijn, levert niet altijd de hoogste kwaliteit op.”

Bovendien is het zonde dat hij werk dat zoveel tijd en geld heeft kost, vaak maar relatief kort kan tonen, zeker als de publieke belangstelling groot is. „Het is best heftig om een grote installatie aan het einde van een tournee naar de stort te moeten brengen. Dit heeft elf jaar in de opslag gestaan; op de begroting onder het kopje ‘Weemoed’. Ik kon er geen afscheid van nemen.”

Studio Dries Verhoeven: *U bevindt zich hier*. Via [Spring](#), 8 t/m 18 juli, Werkspoorkathedraal, Utrecht. Via [Boulevard](#), Brabanthallen, Den Bosch, 6 t/m 16 aug. Inl: driesverhoeven.com

Een versie van dit artikel verscheen ook in [nrc.next \(archief\) van 24 juni 2020](#).

Delen

Mail de redactie